

Nikolina Marasović, studentica II. godine
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

**Jorge Mario Bergoglio - Papa Franjo:
KORUPCIJA - ZLO NAŠEG VREMENA
Verbum, 2013.**

Pojam korupcije danas je izrazito raširen globalni pojam, između ostaloga zahvaljujući i činjenici da sve više autora piše o ovoj temi kao o izrazito problemskom području današnjih društava. Pisati o korupciji ima izrazitu težinu, s obzirom da je to pitanje kojim se, zbog njegove proširenosti, zadire u područja državne vlasti, a isto tako i u Crkvu, te otvara mnoga pitanja pravednosti i demokratičnosti državnih sustava u kojima živimo. Još jedan od istaknutih autora koji su pisali o ovoj temi jest i papa Franjo, nekadašnji kardinal iz Buenos Airesa, koji u svom djelu pod nazivom „Korupcija Zlo našeg vremena“, nudi oštromna promišljanja o razlozima sve veće zastupljenosti ove pojave u društvu. Djelo ima 10 naslova (poglavljaja?) koji obuhvaćaju neka promišljanja o temi korupcije. Na početku knjige nalazi se predgovor, a knjiga ima 51 stranicu teksta.

U prvom dijelu, „Korupcija i grijeh“, kroz naslov „Neka promišljanja o temi korupcije“, papa Franjo upozorava na pojavu korupcije u različitim društvenim sredinama. Napominje da su mnogi biskupi ukazali na „moralnu krizu“ kroz koju prolaze razne institucije, pri tome se nadovezujući na neke biblijske tekstove koji govore o korumpiranosti srca.

Nadalje, u prvom naslovu razrađuje „metode“ kojima pristupa u analiziranju postojanja korupcije u prosječnih ljudi i u mogućnosti da svećenik ima korumpirano srce. To otvara pitanje je li moguće da svećenik bude dio korumpirane sredine, tj. da bude djelomično ili lako korumpiran.

Kod drugog naslova, Papa Franjo se osvrće na „imanenciju“ korupcije, kao prvu karakterističnu crtu svake korupcije. Tako grijeh treba razgraničiti od korupcije jer grijeh, napose ako se ponavlja, vodi ka korupciji, i to zbog stvaranja navika koje pogoršavaju i ograničavaju sposobnost za ljubav.

U trećem naslovu govori se o „pretvaranju“, dakle o činjenici da korumpirani čovjek uvijek pokušava održati privid, privid koji njeguje do detalja kroz dobre manire, kako bi na taj način mogao prikriti svoje loše navike.

Četvrti naslov „Uspoređivanje“, govori o idućem stupnju korumpiranog čovjeka koji uvijek ima potrebu uspoređivati se s drugima koji djeluju dosljedno u vlastitome životu, kako bi na taj način prikrivio svoju nedosljednost. Jer, naposljetku, on ima potrebu za samoopravdanjem.

„Od usporedbe do suda“, peti je naslov u kojem autor naglašava kako se korumpirani čovjek proglašava sucem drugima, jer za sebe smatra da je mjera moralnog ponašanja, dok šesti naslov naziva „I od suda do besramnosti“ što

najjednostavnije objašnjava kroz MT 6,22 gdje nam Isus kaže da nije drugi zao, nego „ti je oko nevaljalo“, a ako je zlo, bolje da ga iskopaš.

U idućem naslovu „Trijumfalizma“ papa Franjo kaže: „Korumpirani čovjek integrira u svoju osobnost ustaljene situacije degeneracija bića tako da one bodre optimistični osjećaj njegova postojanja do točke samoopijenosti tom najavom eshatologije koja je trijumfalizam“.

U sedmom naslovu „Gledajući Isusovo doba“, dolaze do izražaja korumpirane skupine koje su bile izražene u Isusovo doba, gdje naglašava da se Isus uzdiže pred četirima korumpiranim skupinama, pozivajući se na obećanja o otkupljenju dana njegovu narodu.

U pretposljednem poglavlju „Rezimirajući“, naglašava kako korupcija nije čin već stanje, osobno i društveno, u kojemu se čovjek navikne živjeti, dok su vrijednosti korupcije integrirane u kulturu "pigmejizacije" - kultura koja "saziva sljedbenike kako bi ih unizila do razine prihvaćenog saučesništva" (str. 40).

Napokon, u posljednjem naslovu „Korupcija osoba posvećenog života“, papa Franjo u nekoliko pobrojanih biblijskih referencija nailazi na nevoljkosti u svakoj pojedinoj priči. Naglašava da postoji bojazan od Božjeg posjeta.

Knjiga „Korupcija Zlo našeg vremena“ predstavlja još jednu novu predodžbu o opasnosti stanja koje sve više postaje korov našeg društva. Ako je i prevladalo mišljenje da se korupcija tiče prije svega onih na utjecajnim položajima, onih što imaju moć i vlast, nakon čitanja ove knjige biva razvidno da je korupcija puno šire zlo te da taj opasni virus može zahvatiti svakoga. Riječ je, prije svega, o mentalitetu kojemu bivamo podložni, a koji se na koncu može poistovjetiti s moralnom pokvarenošću koje nismo ni svjesni: pokvareno srce više ne vidi svoj grijeh, nego od njega čini životni stil, uzdižući ga na razinu vrline ili barem prihvaćene društvene vrijednosti.